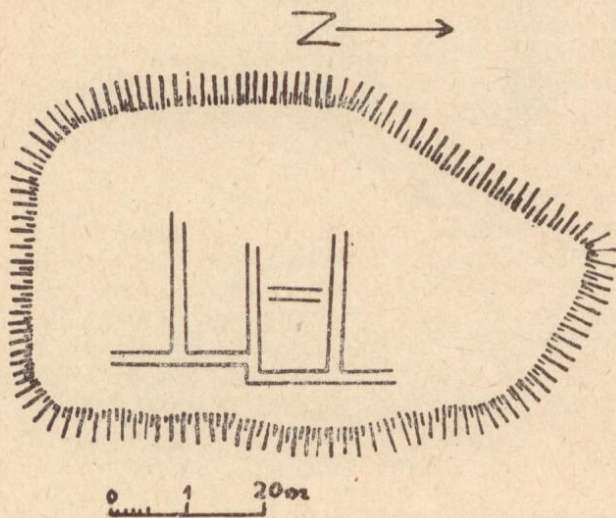
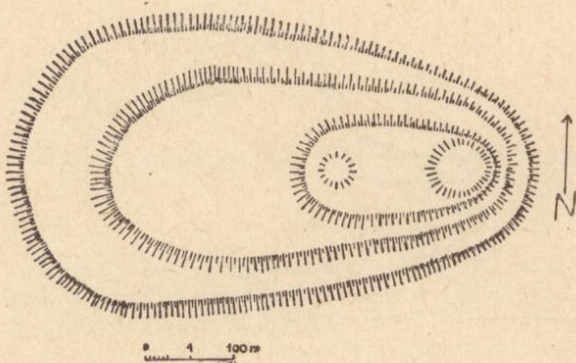

kształtu elipsy po osi O — W długości około 500 m i szerokości około 200 m. Na szczycie góry można wyróżnić 3 terasy, przy czym sam szczyt jest kształtu okrągłego. W latach 1860 — 1870 kopiąc obecnie istniejącą studnię (terasa

Ryc. 2. Kobylanka, pow. Gorlice. Plan sytuacyjny grodziska.

druga licząc od dołu) wykopano fragmenty naczyń glinianych i dobrze zachowane bierwiona na głębokości około 4 m. Obecnie cała powierzchnia „Zamczyska” jest polem ornym po wykarczowaniu lasu (Ryc. 3).

Ryc. 3. Kryg, pow. Gorlice. Plan sytuacyjny „Zamczyska”.

Anna Szalapatka

Zabytki archeologiczne uzyskane przez Muzeum w Rzeszowie w latach 1964—1965

Zabytki archeologiczne, które wzbogaciły zbiory Muzeum w Rzeszowie w dwu ostatnich latach stanowią głównie narzędzia kamienne z młodszej epoki kamiennej (neolitu). Większość uzyskanych eksponatów pochodzi z zapisu testamentowego Ignacego Błaszkiwicza, emerytowanego kierownika szkoły z Husowa, pow. Łańcut. Zebrane przez niego zabytki w liczbie kilkudziesięciu pochodzą z przypadkowych znalezisk uczniów Ignacego Błaszkiwicza w okre-

7. **K r y g**, (miejsce znaleziska nieznane) — moneta o nieokreślonej chronologii.

8. **Libusza** — stanowisko 1, (na pograniczu wsi z miejscowością Korczyną, na wysokości Libuszy Fabrycznej i w odległości od niej około 1 km) — fragmenty ceramiki wczesnośredniowiecznej i polepa (Ryc. 1 e).

9. **Libusza**, stanowisko 2, (po prawej stronie rzeki Ropy, przed mostem w Kłęczanach), — kilka fragmentów ceramiki wczesnośredniowiecznej.

10. **Moszczenica**, stanowisko 1, (na południowy wschód od nowej szkoły) — fragmenty ceramiki średniowiecznej, żużel i kafle.

11. **Racławice**, stanowisko 1, (przy szkole obok szosy do Rożnowic) — kurhan kształtu stożkowatego o wymiarach: wysokość około 2,5 m i średnica podstawy około 8 m. W czasie poszerzania obok biegnącej szosy wydobyto kości ludzkie.

12. **Rożnowice**, stanowisko 1, (na terenie wzniesienia zwanego „Krzemieniec” w południowej części wsi) — toporek kamienny gładzony, z otworem, długości około 15 cm. Znalezione został przez misjonarzy z Krakowa w latach 1922-30.

13. **Rożnowice**, stanowisko 3, (po lewej stronie szosy do Rzepiennika Suchego tuż za mostkiem na rzece Sitniczance) — fragmenty ceramiki rzymskiej i wczesnośredniowiecznej, (Ryc. 1 f, g).

14. **Rzepiennik Biskupi**, (miejsce znaleziska nieznane) — srebrna bransoletka o bliżej nieokreślonej chronologii.

15. **Zagórzany**, stanowisko 1, (po lewej stronie drogi od krzyżówki do wsi przed mostkiem na rzece Moszczance) — fragmenty ceramiki nieokreślonej, żużel i kieł mamuta.

16. **Zagórzany**, stanowisko 2, (skarpa po prawej stronie drogi do Moszczenicy, około 100 m przed budynkiem starej szkoły) — większa ilość monet w naczyniu glinianym.

17. **Zagórzany**, stanowisko 3, (na pochyłości wzniesienia naprzeciw obecnego budynku Prez. Gromadzkiej Rady Narodowej) — toporek kamienny neolityczny.

się paru ostatnich lat przed śmiercią zapisodawcy¹. Przedmioty te znalezione zostały na terenie miejscowości Łańcut (jeden topór) i w Husowie, pow. Łańcut. Przedstawiamy w tej publikacji tylko niektóre z nich.

Ponadto kilka eksponatów uzyskało Muzeum w Rzeszowie od poszczególnych ofiarodawców, w tym również za pośrednictwem Konserwatora Zabytków Archeologicznych Woj. Rzeszowskiego².

DAR IGNACEGO BŁASZKIEWICZA
ZAWIERAŁ:

- 2 całe toporki kamienne,
- 5 fragm. toporów kamiennych,
- 1 siekierka z łupku cała,
- 6 siekierok krzemiennych całych,
- 10 fragm. siekierok z łupku i kamienia,
- 1 drapacz i 3 noże krzemienne,
- 1 grot oszczepu,
- 8 odpadków krzemiennych,
- 1 szydło kościane.

ŁAŃCUT m.p.

Topór kamienny z diabazu kształtu łódkowatego z zaznaczonym podłużnym żeberkiem i guziczkowatym obuchem. Topór posiada krawędzie zaokrąglone, ostrze asymetryczne i powierzchnię wyszlifowaną barwy szaro-czarnej. Wymiary: dł. 10,4 cm, szer. ostrza 3,4 cm, średnica otworu 2,0 i 1,7 cm, (Ryc. 1 a).

HUSÓW, POW. ŁAŃCUT

a) Stanisław Wrona uczeń Szkoły Podstawowej w Husowie znalazł w 1963 r. na polu obok drogi prowadzącej do Tarnawki toporek kamienny ze skały porfirowej. Toporek posiada powierzchnię silnie zniekształconą, barwy szarej. Wymiary: dł. 9,8 cm, szer. ostrza 2,6 cm, średnica otworu 2,1 i 1,5 cm. (Ryc. 1 b).

b) Władysław Cułkowicz na własnym polu znalazł w 1963 r. fragment toporka z łupku ułamany przy otworze. Eksponat posiada zaokrąglone krawędzie, łukowate symetryczne ostrze i otwór wiercony obustronnie dwoma świdrami o różnej średnicy. Powierzchnia polerowana barwy beżowej. Wymiary: zachowana długość 7,5 cm, szer. ostrza 3,0 cm, średnica otworu 2,0 i 1,7 cm, (Ryc. 1 c).

c) Janina Styś w 1961 r. znalazła koło własnego domu siekierkę krzemienną z surowca świeciechowskiego. Jest ona czterościenna, z grubym obuchem, symetryczna. Szersze ścianki przy ostrzu dokładnie wypolerowane, pozostałe części posiadają ślady retuszu powierzchniowego. Wymiary: dł. 9,7 cm, najw. grubość 2,8 cm, szer. ostrza 5,3 cm, obucha 3,0 cm (Ryc. 1 d).

d) N. Podolec na polu własnym znalazł w 1963 r. siekierkę z popielatego krzemienia, dwuścienną, o symetrycznym ostrzu i zwężonym obuchu. Ostrze siekierki zostało wypolerowane, pozostała powierzchnia posiada ślady retuszu powierzchniowego. Wymiary: dł. 10,9 cm, najw. grubość 2,1 cm, szer. ostrza 3,9 cm, obucha 2,1 cm, (Ryc. 1 e).

e) Józef Hawro w 1963 r. na polu własnym koło okopów znalazł siekierkę krzemienną z su-

rowca narzutowego. Okaz ma kształt asymetryczny, cztery ściany lekko zaokrąglone, gruby obuch, ostrze łukowate, wyszczerbione. Powierzchnia dokładnie szlifowana, z kilkoma śladami załuskiwania powierzchniowego, barwy beżowej. Wymiary: dł. 6,6 cm, najw. grubość 1,9 cm, szer. ostrza 3,5 cm, obucha 3,1 cm, (Ryc. 1 f).

f) Jan Dudek uczeń Szkoły Podstawowej w Husowie znalazł na polu w 1963 r. siekierkę krzemienną z surowca świeciechowskiego o asymetrycznym, uszkodzonym ostrzu, dwuścienną, ze śladami polerowania przy ostrzu, pozostałej powierzchni prymitywnie retuszowanej. Wymiary: dł. 7,7 cm, najw. grubość 2,6 cm, szer. ostrza 4,6 cm, obucha 2,2 cm, (Ryc. 1 g).

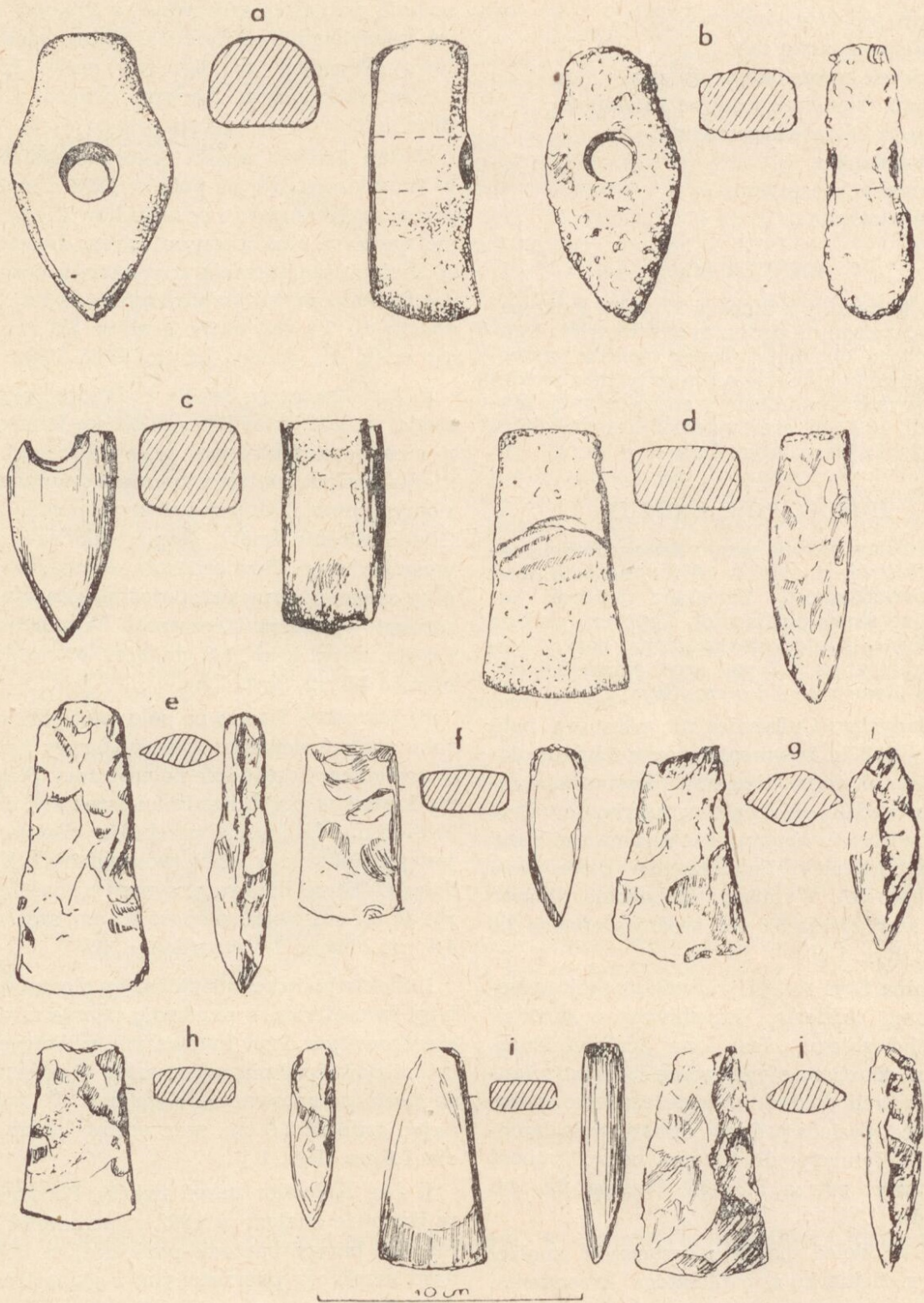
g) Jan Mac uczeń Szkoły Podstawowej w Husowie znalazł w 1961 r. siekierkę krzemienną z surowca narzutowego barwy beżowej. Siekierka posiada kształt trapezowaty w rzucie poziomym, prostokątny w przekroju poprzecznym. Obuch skośnie ścięty, ostrze łukowate lekko wyszczerbione. Powierzchnia szerszych ścian przy ostrzu polerowana, pozostała posiada ślady retuszu powierzchniowego. Wymiary: dł. 6,6 cm, najw. grub. 1,8 cm, szer. ostrza 4,5 cm, obucha 2,8 cm, (Ryc. 1 h).

h) Stanisław Hawro na polu własnym w 1962 roku znalazł siekierkę z łupku barwy beżowej, o powierzchni dokładnie polerowanej. Siekierka ma kształt w przybliżeniu trapezowaty, o silnie zwężonym obuchu. W przekroju poprzecznym jest prostokątna o lekko zaokrąglonych krawędziach. Ostrze łukowate, symetryczne. Wymiary: dł. 8,1 cm, najw. grubość 1,3 cm, szer. ostrza 4,4 cm, obucha 1,2 cm, (Ryc. 1 i).

i) Siekierka krzemienna barwy ciemno-popielatej dwuścienna, o przekroju poprzecznym soczewkowatym. Przy łukowatym, symetrycznym ostrzu powierzchnia polerowana, w pozostałych partiach retuszowana. Wymiary: dł. 8,4 cm, najw. grubość 2,0 cm, szer. ostrza 4,9 cm, obucha 1,9 cm, (Ryc. 1 j).

j) Jan Kołowicz uczeń Szkoły Podstawowej w Husowie znalazł w 1962 r. przedmiot krzemienny barwy brązowo-popielatej o trójkątnym przekroju poprzecznym, z jednostronnym drobnym retuszem przykrawężnym. Wymiary: dł. 6,2 cm, najw. szer. 2,0 cm, szer. trzonka 1,3 cm, (Ryc. 2 a).

k) Mieczysław Socha w 1962 r. znalazł narzędzie krzemienne barwy ciemno-popielatej o przekroju poprzecznym w kształcie trójkąta, miejscami trapezu, z jednostronnym retuszem przykrawężnym. Szczyt narzędzia (drapacza?)

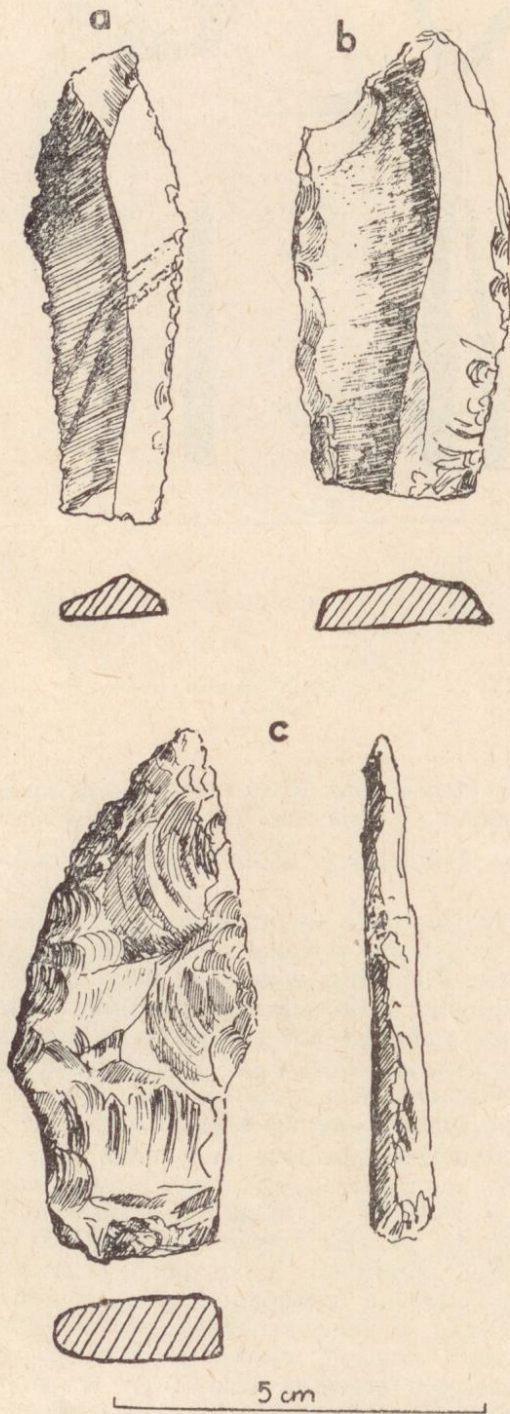

Ryc. 1. Łańcut, m.p. (a); Husów, pow. Łańcut (b—j). Neolityczne narzędzia kamienne uzyskane przez Muzeum w Rzeszowie z zapisu testamentowego Ignacego Błaszkiwicza. Topory (a—c); siekiery (d—j).

Rys. B. Sierżęga

jest ułamany. Wymiary: zach. dł. 6,0 cm, najw. szerokość 2,7 cm, największa grubość 1,0 cm, (Ryc. 2 b).

1) W 1963 r. Marian Socha znalazł na polu „pod Straszniakiem” grot krzemienisty z surowca barwy ciemno-popielatej. Posiada on szeroki, płaski liścień z zaznaczonym retuszem powierzchniowym i drobnym dwustronnym retuszem przykrawężnym oraz niewyraźnie asymetrycznie oddzielony trzonek. Wymiary: dł. 6,9 cm, najw. szerokość 3,2 cm, szer. trzonka 2,3 cm, (Ryc. 2 c).

Ryc. 2. Husów, pow. Łańcut. Neolityczne narzędzia kamienne i broń uzyskane przez Muzeum w Rzeszowie z zapisu testamentowego Ignacego Błaszkiwicza. a—b wióry; c grot.

Rys. B. Sierzęga

ZWIĘCZYCA, POW. RZESZÓW

Stanisław Nowakowski w roku 1965 znalazł w okolicach Zwiężycy prawdopodobnie na terasie Wisłoka dużą siekiere krzemienistą z surowca barwy jasno-popielatej. Znalazca ofiarował eksponat Konserwatorowi Zabytków Archeologicznych Woj. Rzeszowskiego, który przekazał go Muzeum w Rzeszowie. Siekiera posiada kształt w rzucie poziomym w przybliżeniu trapezowaty, w przekroju poprzecznym prostokątny. Obuch prosto ścięty, ostrze łukowate, symetryczne. Powierzchnia szerszych ścian gładzona, przy ostrzu bardzo starannie polerowana. Okolice krawędzi szerszych ścian i cała powierzchnia ścianek bocznych pokryta jest grubym retuszem powierzchniowym. Wymiary: dł. 21,1 cm, najw. grubość 2,2 cm, szerokość ostrza 7,6 cm, obucha 4,2 cm, (Ryc. 3 a).

ULANÓW, POW. NISKO

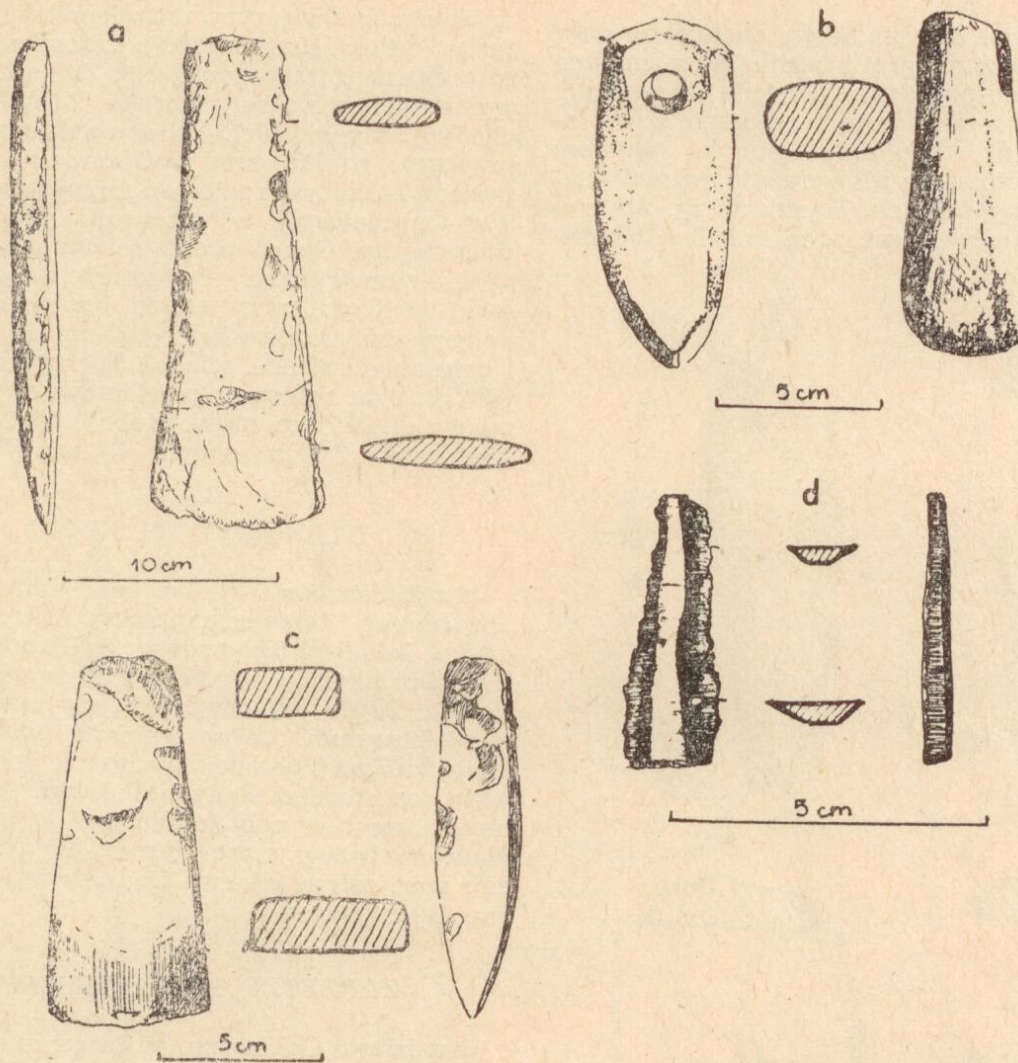
Jan Małaszowski znalazł na polu zwanym „Szubienica” toporek kamienny, który nauczycielka Szkoły Podstawowej z Ulanowa Zofia Kłoda przekazała do zbiorów Muzeum w Rzeszowie. Topór jest czworościenny z zaokrąglonymi brzegami. Lekko zwężony obuch został silnie zużyty i uszkodzony, ostrze lekko łukowate nosi również ślady silnego zużycia. Otwór umieszczony w pobliżu obucha. Powierzchnia gładzona barwy szaro-czarnej. Wymiary: 10,3 cm, szer. ostrza 3,1 cm, śred. otworu 1,6 i 1,5 cm, (Ryc. 3 b).

ZARZECZE, POW. RZESZÓW

Bronisława Golik zam. w Zarzeczu ofiarowała Konserwatorowi Zabytków Archeologicznych Woj. Rzeszowskiego znaną w 1964 r. przez swojego syna Ryszarda siekiere krzemienistą z surowca barwy popielato-żółtej. Siekierka znajduje się obecnie w zbiorach Muzeum w Rzeszowie. Rzut poziomy siekierki trapezowaty, przekrój poprzeczny prostokątny. Obuch zwężony ze śladami negatywów odłupków. Ostrze łukowate lekko asymetryczne, wyszczerbione. Powierzchnia dokładnie wyszlifowana. Wymiary: dł. 11,5 cm, najw. grubość 2,7 cm, szer. ostrza 5,0 cm, obucha 2,3 cm, (Ryc. 3 c).

RZESZÓW — LISIA GÓRA — KORYTO WISŁOKA

Uczniowie szkół średnich w Rzeszowie: Rodryk Bazylewski, Julian Orłowski i Tomasz Horak znaleźli i przekazali Muzeum w Rzeszowie nóż krzemienisty z surowca barwy czekoladowej. Przedmiot ten posiada przekrój poprzeczny w kształcie trapezu, w rzucie poziomym zwęża się stopniowo ku wierzchołkowi zakończonemu łukowatym ścięciem. Krawędzie pokryte są jednostronnie drobnym retuszem. Wymiary: dł. 4,2 cm, najw. szer. 1,4 cm, najw. grub. 0,5 cm, (Ryc. 3 d).

Ryc. 3. Zwiężczyca, pow. Rzeszów (a) — siekierka krzemienista; Ulanów, pow. Nisko (b) — toporek kamienny; Zarzecze, pow. Rzeszów (c) — siekierka krzemienista; Rzeszów — Lisia Góra (d) — nóż krzemienisty.
Rys. B. Sierzęga

GRĘBÓW, POW. TARNOBRZEG

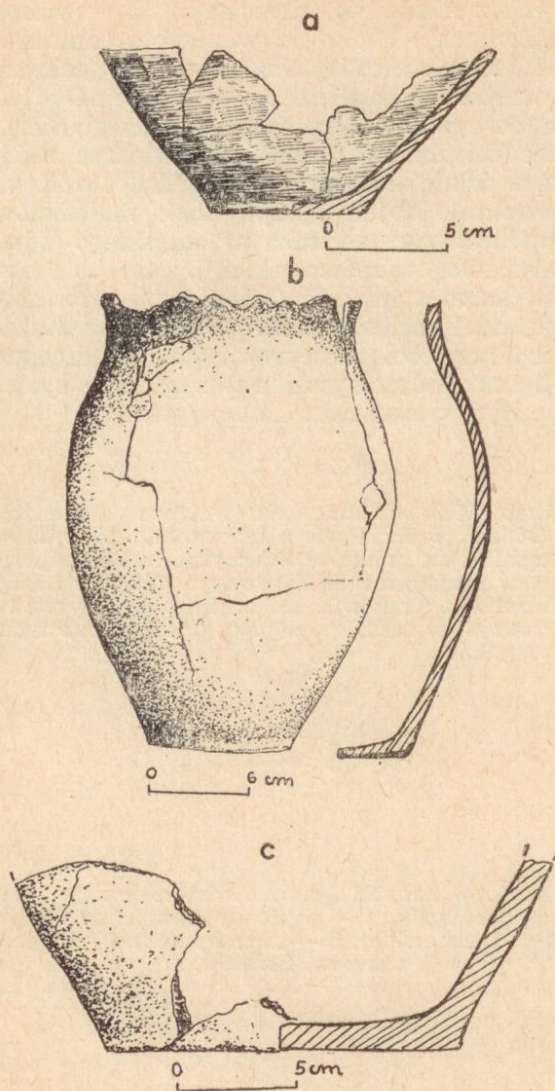
Prof. Liceum Ogólnokształcącego w Grębowie Jan Sokół zawiadomił Muzeum w Rzeszowie o wydobyciu podczas orki jesienią 1965 r. naczyń glinianych. Odkrycia dokonał Stanisław Górz na polu własnym zwanym „Wąsose”, około 3.500 m na północ od centrum wsi Grębów. Naczynia te przekazał znalazca do zbioru Muzeum w Rzeszowie. Stanowią one wyposażenie grobowe cmentarzyska kultury łużyckiej. Według informacji Stanisława Górza, jego ojciec 30 lat temu wyorał na tym samym polu naczynie, w którym znajdowały się przepalone kości i bliżej nieokreślony przedmiot metalowy „żółte kółko”. Również na sąsiednim polu stanowiącym własność Jana Dula wyorano w 1925 r. naczynie gliniane z pokrywą. Przedmioty te jednak na skutek niewiedzy znalazców zostały zniszczone.

Opis naczyń znalezionych przez Stanisława Górza: Naczynie tulipanowate z lekko na zewnątrz odgiętym wylewem (uszkodzony) przechodzą-

dzącym łagodnie w brzusiec najbardziej wydęty w połowie wysokości naczynia. Dno małe, płaskie. Naczynie wykonane zostało z gliny z domieszką drobnoziarnistego piasku. Powierzchnia z obydwu stron gładzona, koloru ceglatego. Przełom brunatny. Wypał średni. Wymiary: zachowana wys. 21 cm, średnica dna 6,9 cm, grubość ścianki 0,6 cm, (Ryc. 4 b).

Nad wyżej opisanym naczyniem znajdowały się fragmenty dwu lub trzech innych naczyń. Jedno z nich to miseczek o płaskim dnie, z którego wyrasta rozszerzający się ku górze brzusiec, zakończony lekko zaokrąglonym brzegiem. Naczynie wykonane z gliny z niewielką domieszką drobnoziarnistego piasku. Powierzchnia zewnątrz i wewnątrz gładzona, koloru ceglatego, przełom brunatny. Wypał dobry. Wymiary: wys. 5 cm, średnica dna 5 cm, średnica wylewu 12,6 cm, grubość ścianki 0,4 cm, (Ryc. 4 a).

Drugim egzemplarzem był nie dający się w całości zrekonstruować fragment naczynia o płaskim dnie, które przechodzi w rozchylają-

cy się pod kątem rozwartym brzusiec. Naczynie wykonane z gliny z domieszką droбноziarnistego tłucznia. Powierzchnia wewnątrz gładzona, zewnątrz chropowata koloru ceglatego. Wypał słaby. Wymiary: zachowana wysokość 6 cm, średnica dna 12 cm, grubość ścianki 0,9 cm, (Ryc. 4 c).

Należy tu podkreślić dużą rolę i pomoc udzielaną archeologom przez Społecznych Opiekunów Zabytków. Dzięki nim uzyskano informacje o nowych stanowiskach archeologicznych i wzbogacono zbiory muzealne wartościowymi eksponatami.

PRZYPISY

¹ Znaczną ilość zabytków archeologicznych przekazał Ignacy Błaszkiwicz do zbiorów Muzeum Archeologicznego w Krakowie w roku 1946.

² Wszystkim tym, którzy przyczynili się do wzbogacenia zbiorów archeologicznych, Muzeum w Rzeszowie składa tą drogą serdeczne podziękowanie.

Ryc. 4. Grębów, pow. Tarnobrzeg. Ceramika kultury łużyckiej.

Rys. B. Sierżęga

Antoni Kunysz

Nowe nabytki Działu Archeologicznego Muzeum Ziemi Przemyskiej w roku 1965

Akcje oświatowe, wystawy, odczyty z zakresu archeologii, propaganda archeologii w prasie i radio w powiecie przemyskim, przyniosła ciekawe wyniki w zakresie ochrony zabytków archeologicznych. W ciągu roku 1965 uzyskano szereg zabytków archeologicznych w formie darów, które wzbogaciły zbiory Działu Archeologicznego. Na szczególną uwagę zasługują następujące zabytki:

1. Ostrów, pow. Przemysł. W rzece San znaleziono tutaj żelazny grot oszczepu z tulejką, prawdopodobnie z okresu wczesnośredniowiecznego. Do zbiorów muzealnych okaz ofiarował Kruk uczeń Szkoły Podstawowej z Zasania.

2. Przemysł — Zamek. W czasie spaceru na zamku ob. Jerzy Małkosz z Przemysła znalazł w hałdzie ziemi u podnóża tzw. „Ślimaka” po stronie wschodniej połowę pektorału bizantyjskiego, który w dniu 4 września ofiarował do zbiorów Działu Archeologicznego.

3. Przemysł, ul. Tatarska. Przed kilku laty podczas prac ziemnych znaleziono siekierkę

z krzemienia pasiastego o następujących wymiarach: dł. — 8 cm, szerokość ostrza — 3,8 cm, grub. — 1 cm, (Ryc. 1 a). Okaz do Muzeum przekazał ob. Mieczysław Gawlik z Przemysła.

4. Dynów, ul. Gen. Sikorskiego 75. Znaleziono tutaj na parceli ob. Mieczysława Krysnopolskiego sierp krzemieniany z surowca nadbużańskiego, załuskiwany na powierzchni, partia pracująca — ostrze, dodatkowo obrobione retuszem przykrawężnym. Wymiary: dł. — 12 cm, szer. — 3,7 cm, grubość ok. 1,5 cm, (Ryc. 1 b). Okaz do Muzeum przekazał znalazca.

Poza tym zbiory Działu Archeologicznego wzbogacone zostały materiałami z wykopalisk w Krasiczynie (neolit, okres rzymski, wczesnośredniowiecze), Prałkowcach (wczesnośredniowiecze), Przemysłu — osadzie garnarskiej. W najbliższym czasie do działu przekazane zostaną materiały z badań archeologicznych (Tadeusza Aksamita) z osady kultury ceramiki wstęgowej z Kormanic oraz osady kultury łużyckiej z Orzechowiec (badania mgr Kazimierza Moskwy). Również zabytki z badań powierzch-